

IN MEMORIAM

Op 1 juli 2007 ontviel ons de eminente professor Jozef-Remi Mertens. Geboren te Tienen op 17 januari 1921, promoveerde hij in 1946 tot doctor in de wijsbegeerte en letteren (klassieke filologie) en behaalde in 1948 de titels van licentiaat in de oudheidkunde en de kunstgeschiedenis met het aggregaat van het middelbaar onderwijs van de hogere graad. In 1955 werd hij benoemd tot lector, in 1956 tot buitengewoon docent en in 1961 tot buitengewoon hoogleraar. Hij doceerde nationale oudheidkunde, Romeinse kunst en bouwkunst, alsmede de techniek der opgravingen, zowel aan de KU-Leuven als aan de UCL te Louvain-la-Neuve.

Sedert 1950 was hij verbonden aan de Dienst voor Opgravingen van het Ministerie van Openbaar Onderwijs (Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis en het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium), waar hij in 1958 tot adjunct-conservator werd benoemd. Sedert 1949 ondernam hij talrijke opgravingen, hoofdzakelijk in België, waarbij vooral de aandacht werd geschonken aan de Gallo-Romeinse en vroeg-middeleeuwse nederzettingen, zoals bv. Oudenburg, Tongeren, Tienen, Eprave, Florenville, Muizen, Buzenol en Doornik. Van de talrijke kerken waarin hij opgravingen deed, vermelden we slechts Nijvel, Fosses, Gerpennes, Leuven (St-Pieter), Landen, Grobbendonk, Brugge, Leefdaal en St-Hubert.

In het buitenland nam hij sedert 1950 de leiding van de opgravingen te Alba Fucens en Ortona (Italië); Hij was als archeoloog gehecht aan de expeditie van Z.M. Koning Leopold III naar Colombia (Zuid-Amerika).

Hij was bij de eersten die een uitzonderlijk belang hechtten aan de luchtfotografie, die bij scheerlicht (lage lichtinval) de schaduw van archeologische sites laat opmerken door het verschil van groei in de gewassen.

Het was ook professor J.R. Mertens die ons op het hart drukte bijzonder waakzaam te zijn wanneer verbouwingen zouden gebeuren in de omgeving van de Barbarakapel, waar zich het nucleus bevindt van de stad Leuven. Het zal niemand verwonderen dat we op grond van zijn ondervinding en zijn historisch inzicht, ons zeer kritisch opstellen.